

BÖLÜM 4

Yaşlılık ve İletişim

Nezihe BULUT UĞURLU¹
Cansu GÜLER²

Öğrenme Hedefleri

1. Sağlık bakım hizmetlerinde iletişimin önemini tanımlayabilme
2. Yaşlı bireylerle iletişimin önemini açıklayabilme
3. Yaşlı bireylerle iletişimde hastadan kaynaklı iletişim güçlüklerini tanımlayabilme
4. Yaşlı ile iletişimde sağlık profesyonellerinden kaynaklı iletişim güçlüklerini tanımlayabilme
5. Yaşlı bireylerle iletişimde çevreden kaynaklı iletişim güçlüklerini tanımlayabilme
6. Yaşlı bireyle etkili iletişim yaklaşımını açıklayabilme

Bölüm Başlıkları

Giriş
İletişim
Sağlık Bakım Hizmetlerinde İletişim
Yaşlılık ve İletişim
Yaşlı Bireylerde İletişimi Engelleyen Etkenler
Yaşlı Bireyle Etkili İletişim Yaklaşımı
Vaka
Gözden Geçirme Soruları
Kaynaklar

¹ Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği AD, nugurlu@mu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-2860-1169

¹ Arş. Gör. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği AD, cansuguler@mu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-0939-1760

5. Aşağıdakilerden hangisi Ömer Bey ile iletişim kurulurken yapılması gereken çevresel düzenlemeler arasında değildir?

- A. Hasta ile yüzyüze olacak şekilde konum alınmalı
- B. Ortamın yeterince aydınlık olması sağlanmalı
- C. Ortamda sessizliğinin sağlanması
- D. Hasta yakınlarının ortamdaki uzaklaştırılması sağlanmalı
- E. Ortam sıcaklığının optimum düzeyde olması sağlanmalı

Cevap anahtarı: 1-E; 2-C; 3-A; 4-B; 5-D

Kaynaklar

1. Tomanbay İ. Sosyal Rehabilitasyon-Sosyal Geriatri. Kutsal YG (ed.) *Geriatridi* içinde. Ankara: Turgut. 2002. p. 248-259.
2. Akgün M, Hastanede yatan yaşlı hastalarda iletişim güçlükleri ve sağlık çalışanlarının yaklaşımı. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*. 2012;9(2): 51-56.
3. Arpacı F, Şahin FT, Yaşlı bireylerin yaşlı ve çocuk etkileşimine ilişkin görüşleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 2015;19(1): 231-246.
4. Yıldırım B, Özkahraman Ş, Ersoy S. Yaşlılıkta görülen fizyolojik değişiklikler ve hemşirelik bakımı. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 2012;2(2): 19-23.
5. Çataloğlu S. Yaşlılık, değer ve teknoloji. *Uluslararası İnsan Çalışmaları Dergisi*. 2018;1(1): 27-35. doi: 10.35235/uicd.434005
6. Göncü Serhatlıoğlu S, Artan T. Yaşlılarla etkili iletişim. *Atlas International Refereed Journal On Social Sciences*. 2018;4(12): 938-943.
7. Çetin C, Kurban P, Bilici NM. Sağlık kurumlarında sağlıklı iletişim: bilgisayar operatörleri, güvenlik görevlileri ve yönlendirme çalışanları örneklemini. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*. 2016;19(4): 503-510.
8. Temel Eğinli A. Yaşlı (kişiler) ile etkili iletişim. *Ege Tıp Dergisi*, 2016;55.
9. Yorkston KM, Bourgeois MS, Baylor CR. Communication and aging. *Physical Medicine and Rehabilitation Clinics*. 2010;1(2): 309-319. doi:10.1016/j.pmr.2009.12.011
10. Şahin Irmak N. Yaşlı hastanın değerlendirilmesinde iletişim. *Turkish Family Physician*. 2015; 6(3): 124-130.
11. Milli Eğitim Bakanlığı. *Yaşlı bakım hizmetlerinde iletişim*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayını; 2014
12. Çakmak Karapınar D. Yaşlı bireylerle iletişim: bibliyometrik haritalama ve içerik analizi. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*. 2021;14(1): 27-39. doi:10.46414/yas-sad.931423
13. Shadden BB. Understanding the impact of aging on interpersonal communication. *NSSLHA Journal*. 1984;12(1): 51-60.
14. Uzuntaş A. Etkili iletişim: Anlatabilmek ve anlayabilmek. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 2013;21(1): 11-30.

15. Turhan, ES. (2014). *Aile hekimliği dünya ve türkiye uygulamaları: aile hekimliğinde hekim-hasta ilişkisinde iletişimin rolü ve tarafların memnuniyeti üzerine etkilerinin incelenmesine yönelik bir alan araştırması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ufuk Üniversitesi, İstanbul.
16. Erdoğan İ. *İletişimi anlamak*. Ankara: Seçkin Yayıncılık; 2011
17. Zıllıoğlu M. *İletişim nedir*. İstanbul: Cem Yayınevi; 2010
18. Daly, L. (2017). Effective communication with older adults. *Nursing Standard*, 31(41).
19. Baybaş BK. (2017) *Huzurevinde kalan yaşlı bireylerin iletişim ihtiyaçlarının karşılanmasında huzurevi çalışanlarının rolü: Eskişehir’de bir huzurevi örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
20. Gemlik N, Aydın A, Arslanoğlu A, Yaşlı dostu hastaneye yaşlı dostu gelişim komitesinin bakışı: nitel bir araştırma. *Sağlık ve Sosyal Refah Araştırmaları Dergisi*. 2022;4(2): 175-185. doi: 10.55050/sarad.1054394
21. Bartlett G, Blais R, Tamblyn R, et al. (2008). Impact of patient communication problems on the risk of preventable adverse events in acute care settings. *CMAJ*. 2008;178(12): 1555-1562. doi:10.1503/cmaj.070690
22. Jack K, Ridley C, Turner S. (2023). Effective communication with older people. *Nursing older people*, 35(3): 40-48. doi: 10.7748/nop.2019.e1126
23. Nabinezhad-Male F, Shafipour V, Norouzi, F, et al. (2019). The relationship between depression and older age life expectancy in hospitalized patients. *Journal of Nursing and Midwifery Sciences*. 2019;6(3): 149–155. doi: 10.4103/JNMS.JNMS_30_18
24. Park E, Song M, Communication barriers perceived by older patients and nurses. *International Journal of Nursing Studies*. 2005;42: 159-166. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2004.06.006
25. Maviş I, Özbabalık D. Yaşlılıkta nörolojik temelli iletişim sorunları ve dil ve konuşma terapisi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2006; 6(1):1-3.
26. Yarış F, Çan G, Topbaş M. ve ark. Trabzon 2 no.’lu merkez sağlık ocağı bölgesinde yaşayan yaşlıların medikososyal durumlarının değerlendirilmesi. *Turkish Journal of Geriatrics*. 2001; 4(4): 159-171.
27. Güler G, Güler N, Kocataş S. ve ark. Yaşlıların sağlık bakım gereksinimleri. *Cumhuriyet Medical Journal (CMJ)*. 2009;31(4): 367-373.
28. Ünsal Barlas G, Onan N. Alzheimer hastası ve aileleri ile iletişim. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2008;11(4): 105-111.
29. Demir G. Demans ve hemşirelik bakımı. *Black Sea Journal Of Health Science*. 2018;1(2): 35-39.
30. De Vries, K. (2013). Communicating with older people with dementia. *Nursing older people*. 25(4):30-37. doi:7748/nop2013.05.25.4.30.e429
31. Burke DM, Shafto MA. Aging and language production. *Current Directions in Psychological Science*. 2004;13(1): 21-23. doi:10.1111/j.0963-7214.2004.01301006.x
32. Quadir SE, Temiz G. Yaşlı bireylerin ve onlara bakım veren akrabalarının iletişim becerilerinin incelenmesi: Konya ili örneği. *OPUS International Journal of Society Researches*. 2021;17(38): 4958-4982. doi: 10.26466/opus.713738